

Čebelarjenje je družinska tradicija

Maksimiljan Vajda je čebelarstvo prevzel od matere, ki je bila v povojnem obdobju edina znana čebelarka, ki je obvladovala več kot 40 čebeljih družin. Kot čebelar veliko pozornosti namenja izobraževanju. Zelo pomembna so mu strokovna znanja o biologiji čebel, naravi, medovitih rastlinah, boleznih in škodljivcih.

Mara Golob Meserko (mara.golobmeserko@czs.si)

Foto: Maksimiljan Vajda

Koliko časa in s koliko čebeljih družin čebelarite?

Čebelarim že od rane mladosti, pretežno s panji AŽ na 10 in 11 satih, na devetih stojščih na območju Občine Metlika. Imam tudi nekaj nakladnih panjev. Trenutno imam 200 čebeljih družin in sem aktivni član Čebelarskega društva dr. Jože Starc iz Metlike.

Imate veliko panjev. Vam kdo pri tem pomaga? Kako vidite prihodnost svojega čebelarstva?

Veliko mi pomagajo žena in sinova, ne uporabljam tuje delovne sile. Veliko upanje za nadaljevanje našega čebelarstva so dva sinova, štirje vnuki in dve vnukinji. Cela družina ima veliko veselje do čebel in čebelarjenja, ne zanima jih samo med, ampak tudi drugi čebelji proizvodi.

Kaj je za vas pomenil prehod na ekološki način čebelarjenja?

Leta 2005 sem se odločil, da bom pri čebelarjenju upošteval vse smernice ekološkega čebelarjenja. Dodatno sem se izobraževal in pridobil potrdilo o dobrih higienskih navadah v čebelarstvu, ki temeljijo na načelih sistema HACCP. Upošteval sem vsa navodila, ki jih je zahteval inštitut iz Maribora, s katerim še vedno sodelujem. Upoštevam tudi nasvete veterinarske stroke. Predstavljal sem si, da bo prehod manj zahteven, vendar sem pričakoval, da bo med, ki sem ga pridelal na ekološki način, bolj cenjen pri kupcih. Moti me dejstvo, da je cena medu pri nas pomembnejša od kakovosti. Pri prijavih na razne razpise zavodov je ekološko pridelani med razvrstjen z razmerjem med ceno in kakovostjo.

Kaj vam kot ekološkemu čebelarju predstavlja največjo težavo?

Velika težava pri ekološkem čebelarjenju je zatiranje zajedavcev (varoj) ter drugih bolezni čebel z omejenimi dovoljenimi ekološkimi sredstvi. Varoje tako zatiram z

oksalno in mravljinčno kislino, s sredstvi, ki so dovoljena za ekološke čebelarje, ki mi jih dovoli veterinar, zadolžen za čebelarstvo. V vsakem panju imam gradilnik za trotovinu, ki jo redno odstranjujem, s čimer zmanjšam število varoj v panju. Vedno uporabljam vosek iz lastnega ekološkega čebelarstva. Prav tako se ekološki čebelarji spopadamo z velikim stroškom trsnega sladkorja, ki je pri nas veliko dražji od drugega.

Kako bi konvencionalne čebelarje prepričali o preusmeritvi na ekološki način čebelarjenja?

Težko jih je prepričati, da bi čebelarili ekološko, ker s tem trenutno v Sloveniji ne povečajo svojega prihodka, imajo pa veliko več dela in obveznosti. Med čebelarji se najdejo tudi taki, ki cenijo zdravo pridelavo medu in se odločijo za ekološko čebelarjenje. Pozdravljam prizadevanja Čebelarske zveze in drugih institucij v Sloveniji za finančno podporo pri ekološkem čebelarjenju. Vsi bi se morali še bolj zavzemati za čim več ekoloških čebelarjev in promocijo ekološko pridelanega medu med prebivalstvom.

Kdo so kupci vašega medu?

Med pretežno prodajam stalnim strankam doma, raznim zavodom in v trgovinah. V Sloveniji stranke želijo tekoči med, čeprav v tujini cenijo kristalizirani med v kozarcih. Zdi se mi, da se bo tudi ekološkimi čebelarjem bolje godilo, ko bodo kupci spoznali pristen med, ki je tudi naravno kristaliziran.

Pravite, da veliko pozornosti namenjate izobraževanju. Zakaj?

Za vsakega čebelarja so zelo koristni nasveti, ki jih na raznih izobraževanjih posredujejo drugi čebelarji, predvsem tisti, ki čebelarijo z večjim številom čebeljih družin. Pomembne so tudi razne ekskurzije, kjer čebelarji spoznavamo metode čebelarjenja in metode pri zatiranju v zadnjem času nadležnih varoj. Vedno sem se trudil, da sem svoja znanja prenašal na mlajše generacije. V letu 1999 sem v organizaciji ČZS in čebelarske šole iz Gradca v Avstriji končal šolo prve generacije čebelarskih mojstrov Slovenije. Še v istem letu smo na mojo pobudo, v interesu aktivnega dela in združevanja čebelarskih mojstrov, ustanovili Klub čebelarskih mojstrov Slovenije s sedežem v Boldražu 6 pri Metliki. Vse v zvezi z ustanovitvijo, akti in organizacijo je bil moj prispevek. Sem tudi član upravnega odbora pri Čebelarskem društvu Metlika. ◆